

MIR

Glasiló koroških Slovencev.

Leto XXXIV.

Celovec, 6. marca 1915.

Št. 19.

Avstrijskim kmetovalcem.

Z velikim trdom, z neprestanim sodelovanjem starčkov, žen in otrok je kmečko prebivalstvo v Avstriji spravilo lansko žetev, premagalo je precejšnje težave, ko je oskrbelo jesensko setev. Skupnost je pomagala kmetijam, ki jih je vojna oropala posestnikov, ki vodijo delo, pa tudi drugih najboljših delavcev.

Po izsiljenem počivanju pozimi prinaša bližajoča se vigred kmetijstvu stare naloge; v resni skrbi gleda vsakdo v bodočnost, kako da bo mogoče premagati vse težave. Žal še ne smemo upati, da bo vigredno solnce ogrevalo že mirno Evropo, in odgovornost, ki jo ima stan, ki vse redi, ukazuje, da moramo računati s tem, da bo še ob prihodnji žetvi domovina navezana le na to, kar bo zrastle na domači zemlji.

In zato je od letošnjega spomladanskega dela odvisno še veliko več kakor v mirnih časih. Od pridelkov v kmetijstvu je odvisno, ali more zmagovati armada, in trdno zaupanje državljanov.

Mnogo stotisočev, ki so sicer na spomlad obdelovali polja, je bilo poklicanih pod orožje in nešteti teh počivajo v tuji zemlji. Dvakrat, celo večkrat pomnožena teža leži sedaj na manj močnih ramah tistih, ki so ostali doma.

Predvsem je treba, da se ne pusti neobdelan noben kos zemlje. Neobdelano polje mora letos popolnoma izginiti, kar so modri kmetje že davno spoznali. Vsak kos njive, vsak vrt, vsaka laz v gozdu, ki se da obdelati, se mora uporabiti in, če posestnik ne more sam obdelati, naj da to v najem drugim ali vsekako za delež na pridelkih.

Nasadijo se naj pred vsem tiste rastline, ki jih rabi človek neposredno za svoj živež. Jara pšenica in jara rž, ki ne zasigurajo povsod polnega pridelka, zahtevajo zlasti primerno zemljo, ugodno podnebje in zgodnjo setev. Če teh pogojev ni, naj se vsejeta v prvi vrsti ječmen in oves, ki ju je sedaj tudi prištevati krušnemu žitu.

Sajenje boba in graha se posebno priporoča, ker ne zahtevata veliko od zemlje.

Zgodnjega krompirja in zgodnjega sočivja naj se nasadi kolikor mogoče veliko, kjer pripuščata poljsko pridelovanje tega pridelka podnebje in zemlja, da bo na trgu dovolj poljskih pridelkov še pred žetvijo.

Zlasti južni deli države naj bi začeli saditi zgodnjo repico (krompir) in zgodnje sočivje.

Zelo važno je pravo obdelovanje hišnih vrtov po deželi, kjer je mogoče pridelati razno sočivje za domačo uporabo v velikih množinah in prej, kakor ponavadi, če se vrtovi pravočasno obdelajo ter se uporabijo navadni vrtnarski pripomočki, kjer je to mogoče, kakor uporaba jamskih (gnojnih) gredic za sadike, napeljevanje vode itd.

Ker so v državi velike zaloge sladkorja, se setev sladkorne repe iz gospodarskih razlogov naj omeji, tudi že zavoljo pomanjkanja dušikovih gnojil, ki bi povzročilo manjši pridelek. Ta polja se naj porabijo predvsem za pridelovanje žita in sočivja.

Prav posebno se je ozirati na sajenje repice, ki tudi pri slabši zemlji donša siguren pridelek. Varčujte s semenom in porablajte za setev kolikor mogoče sejalni stroj. Noben tak stroj naj niti en dan setve ne počiva. Stroj naj ne služi samo svojemu posestniku, ampak tudi sosedom. Držite se načela:

Dobro obdelovati zemljo, na redko sejati, dobro gnojiti. Za rastline, ki jih potrebuje za krmo živina, naj se porabi le toliko zemlje, kolikor jo je treba za število živine. Krmilne vrste, ki ne uspevajo več dobro, naj prenehajo, in, če mogoče, se nadomestijo s pridelovanjem pridelkov, ki služijo človeku za hrano.

Pa tudi za surovine za najnujnejše potrebe industrijskih panog naj skrbi poljedelstvo. Kjer so dani naravni predpogoji, naj se torej letos obrača večjo pozornost tudi oljnatim in prejnim rastlinam. Sejte torej, kjer to kaže, tudi poletno oljnato seme in poletni rips. Te rastline ne bodo služile samo za pridelovanje potrebnega olja in jedilne masti, ampak tudi za važno redilno krmo, oljnate tropine. Vsled ustavitve uvoza tujih vrst olja se po olju bolj povprašuje in je zagotovo pričakovati zvišanih cen.

Pridelujte tudi, kjer razmere to pripuščajo, konoplje in lan, da bo mogoče zadostiti potrebam domače industrije. S sejanjem konopelj, kar bo šlo tem lažje tam, kjer je sejanje konopelj še v spominu, se bo odpomoglo tudi pomanjkanju vreč in vezil.

Avstrijski poljedelci!

Ravnajte se po nasvetih vaših deželnih korporacij in zadrug, ki so poklicane, da vam pomagajo s svetom in v dejanju, voljno ubogajte ukaze komisij za žetve in občin, katerim je vsled Najvišjega pooblastila naložena posebna skrb za obdelovanje polj; izpolnjujte zvesto svojo staro dolžnost kot stan, ki redi državo in Gospod Bog bo vašo setev blagoslovil

Dunaj, 14. februarja 1915.

C. kr. ministrstvo za poljedelstvo:

Zenker l. r.

Na severu je nemška armada prodrla do ruske utrjene črte Kovno-Grodno-Osovi-jec-Lomša-Ostrolenka. Torej smo imeli prav, ko smo po drugem ruskem porazu pri Mazurskih jezerih sodili, da se bodo Rusi najbrž umaknili do imenovane črte, kjer imajo v trdnjavah in utrdbah izborna oporo. Nemško uradno poročilo pravi, da so dobili Rusi ojačenja in na nekaterih krajih prekoračili zopet reko Bober. Na celi tej novi črti se bijejo hudi boji; pri Osovijecu so Rusi ostali v defenzivi, v smeri proti Przasnizu pa so vrgli z juga in vzhoda premočne sile, kakor pravi nemško uradno poročilo, da so se morale nemške čete umakniti v okolico severno in južno od navedenega mesta.

Francoska mornarica, ki si s svojimi napadi v Jadranskem morju ni pridobila nobenih lavorik, je obenem z angleško mornarico začela bombardirati utrdbe v Dardanelah. Seboj imajo tudi vodna letala za opazovanje, in verjetno je, da tudi nekaj moštva za izkrcanje za slučaj sreče, da užugajo prve utrdbe. Vsekako se bo kmalu pokazalo, ali je ta poizkus resen ali pa le strašilo. Verjetnejše je prvo.

Boji v Karpatih.

Dunaj, 1. marca. Uradno se razglša. Uspešni boji v zapadnem odseku karpatne bojne črte so spravili več ruskih predstojank v našo posest. 19 častnikov, 2000 mož je bilo pri tem ujetih, mnogo vojnega materiala zaplenjenega.

Na ozemlju južno od Dnjestra so po dohodu ruskih ojačenj besni boji v teku. Vsi sovražni napadi, ki so jih poizkusili na naše postojanke, so se ponesrečili ob velikih izgubah za nasprotnika.

Na Poljskem in v zapadni Galiciji so bili tudi včeraj le topovski boji.

Namestnik šefa generalnega štaba:
pl. Höfer, feldmaršallajtnant.

Obstreljevanje Dardanel.

Haag, 1. marca. Angleška dardanelna mornarica pričakuje, kakor poročajo »Central News«, dohod ladje, urejene za povodna letala, da bi mogla konstatirati z njihovo pomočjo uspehe obstreljevanja dardanelnih utrdb.

Curih, 1. marca. List »Idea nationale« poroča, da je Carigrad že nekaj tednov preplavljen od francoskih, ruskih in angleških odposlancev (!), ki da se trudijo, okrepiti mirovno stranko, da bi se javno mnenje obrnilo proti mladoturkom. »Messaggero« poroča, da se vest, da je Angleška napravila Italiji ponudbo, da se naj udeleži napada na Dardanele, ne ujema popolnoma. Vsekako da se ne more tajiti, da se je Angleška v tem oziru v Rimu poučila.

Podmorski boj zoper Angleško.

Severna Amerika, ki bi pač na vsak način rada delala kupčije, občuti nemške podmorske čolne. Zato je predsednik Združenih držav, Wilson, stavil nek posredovalni predlog. Glede tega poročila korespondenčni urad iz Pariza dne 1. t. m.: Časopisi pišejo, da Wilsonovega predloga Angleška ne more sprejeti. Wilson da ni drugega pričakoval, kakor da morajo zavezniki blokada Nemčije še poostri, da bi se pospešil konec vojne. »Temps« izjavlja: Nemčija in Avstro-Ogrska da ste en velikansk utrjen tabor. Oblegovalcem da se ni prav nič treba ozirati na civilno prebivalstvo. Cilj obleganja Nemčije da je ravno kapitulacija (udaja). Nobeno posredovanje da ne more zadržati odredb, ki so se izdale, da se blokada poostri in odgovori na nemško pomorsko ropanje.

Berolin, 1. marca. V Parizu in Londonu se zoper Wilsonov predlog, da naj bi bojujoče se stranke odstranile vse mine v prostoru, ki pride v poštev, ugovarja, da bi bilo to težko izvesti. Od obeh strani bi se morale odstraniti mine istočasno in za to bi bilo potrebno premirje. Za to pa ni na nobeni strani volje. »Kreuzzeitung« in »Kölnische Volkszeitung« izjavljata, da na Nemškem nihče ne misli nato, da bi se podmorski boj zoper Angleško ustavil. Vojna s podmorskimi čolni da se je začela šele pred kratkim in še ni dosegla svojega viška. Na ustavitev vojske s podmorskimi čolni da ni mogoče prav nič misliti.

Zoper srbsko prodiranje v Albanijo.

Sofijski »Mir« poroča: Italijanska vlada je obvestila srbsko vlado po svojem poslaniku v Nišu, da Italija ne bi mirno trpela, če vpadejo Srbi v Albanijo in prodirajo proti Jadranskemu morju. »Mir« pristavlja: Umevno je, zakaj da Srbi ne prodirajo več v Albanijo.

Anglija zoper Italijo

Dunajska »Zeit« poroča, da v Italiji vlada veliko razburjenje, ker se nekaj sliši, da hoče Angleška zapreti Gibraltarsko ožino in tako preprečiti 50 italijanskim ladjam, da bi pripeljale ameriško žito v stradajočo Italijo. Zaprenje morske ožine bi tudi zelo otežkočilo Italiji dovoz premoga. Znano je, da je italijanska vlada pred kratkim sklenila zelo omejiti železniški promet, da tako varčuje s premogom. (To vest podajemo z veliko rezervo. Op. ur.)

Italijanska zbornica.

Rim. (Kor. urad.) Ministrski predsednik Salandra je dne 26. februarja v parlamentu odgovoril na vprašanje glede dogodkov v Reggio d'Emilia in glede prepovedi zborovanja, ki jo je sklenil ministrski svet.

Ministrski predsednik je začel pripovedovati o dogodkih v Reggio d'Emilia, je izrazil svoje obžalovanje nad neljubimi dejstvi in izjavil, da je ministrski svet smatral za nujno potrebno, izdati znane naredbe, da prepreči, da se enake stvari ne ponove. Javna zborovanja za ali proti vojni so od 2. avgusta l. l. sem prepovedana. Vsled sedanjih odredb so prepovedana tudi privatna zborovanja, ako prefekti menijo, da bi ista lahko vznemirjala javno mnenje, in to še bolj takrat, ako postanejo privatna zborovanja v resnici javna, kjer lahko sleherni dobi vstopnico.

Ministrski predsednik je izrazil nado, da zbornica odobri te odredbe, katerim je edini namen ta, da se prepreči, da bi stara vznemirjajoča sredstva meščanske vojne zastropovala italijansko dušo. (Protestni klici na skrajni levici, živo odobravanje na drugih klopeh.)

V tem tronotku je najvišji interes ta, da se državo ne slabi na noben način po vznemirjanju javnega miru, ki bi oslabilo moč in ugled Italije med civiliziranim svetom. (Pritrjevanje in odobravanje.)

Ko je ministrski predsednik odgovoril interpelantom, je prijel zopet za besedo. Poudarjal je, da se moralno pripravljanje ne dosega po zborovanjih in spopadih, temveč da je zborovanje odsev nraštvene discipline. (Živo odobravanje.) Vlada noče spremeniti smeri svoje notranje politike. Prostost je bila tudi v drugih deželah, da celo v Švici, pod tako resnimi odnošaji precej skrčena. Ako se pomisli na nečiste vire gotovih kretnj, ostane zbornica prepričana, da so imele vladne naredbe namen, ščititi državo proti vsakemu nezdravemu zunanjemu vplivu. Ne ve se, ako pojde narod v boj ali ne. Onega dne pa, ko bi se narod pozval na vojno, bo isti enodušno sledil povelju domovine in kralja.

Poslanci vstanejo raz sedeže in ploskajo kričaje: Živela Italija! Živel kralj! (Živo odobravanje.) Nato se seja zaključí.

Vprašanje zaupanja.

Rim. (Kor. urad.) Poslanec Turati je predlagal v imenu socialistov, naj se postavi na dnevni red torkove seje proračun notranjega ministrstva, da more zbornica izreči svoje mnenje o vladnih odredbah glede prepovedi zborovanj. Ministrski predsednik Salandra se je izrekel proti predlogu in je stavil vprašanje zaupanja. Turatijev predlog je bil v poimenskem glasovanju odklonjen s 314 proti 44 glasovom. Za vlado so glasovali vsi, izvzemši socialistov in republikancev.

Dnevne novice in dopisi.

Cerkvena vest. Investiran je bil na župnijo Slovenji Plajberk tamošnji provizor č. g. Ivan Starc.

Za vojnega kurata je vpoklican č. g. Jernej Hafner, mestni kaplan v Kranju.

Zlato poroko sta slavila v mestni župni cerkvi sv. Ilja v Celovcu dne 1. t. m. Tomaž

Z bojišč.

Položaj na bojišču.

Na severnem bojišču se zadnji čas bijejo zelo hudi boji. Po uradnih poročilih je položaj tak-le: V vzhodni Galiciji je naša armada zmagonosno prodirala. Prodrla je do Stanislava, ki leži ob reki Bistrici, ki se izliva v Dnjester. Tu so dobili Rusi velika ojačenja in so poizkusili s protiofenzivo. Boji so zelo besni, toda vsi sovražni napadi, pravi uradno poročilo, so se ponesrečili. Ne manj hudi boji se še vedno vrše v Karpatih. Med Dukla-prelazom in Mezolaborcz so naši zopet prešli v napad in vzeli več ruskih postojank in ujeli pri tem 2000 mož.

Knapič in Ana roj. Schmidt iz Cikule pod Križno goro.

Vsi tisti dijaki, ki hočejo za enoletno prostovoljno vojaško službo položiti dopolnilni izpit, naj se zglasijo, preden naredijo prošnjo, pri najbližnjem dopolnitvenem okrajnem poveljništvu, da dobijo navodila. Vprašanja, ki se stavijo na višja poveljništva, so brez pomena in ne otežujejo samo poslovanja, ampak zavlačujejo tudi reševanje, ker se vsa taka vprašanja odstopijo najbližjemu dopolnitvenemu okrajnemu poveljništvu.

Ruski ujetniki na Koroškem. Na graščino Homberk pri Žihpolju so pripeljali 500 ruskih ujetnikov, med katerimi se nahaja en generalmajor.

Pregledovanje 37 do 42 letnih. Dne 4. marca je bila objavljena cesarska naredba, s katero se določa, da se morajo 37 do 42 letni črnovojniki do 20. marca priglasiti in v času od 6. aprila do 6. maja podvreči se pregledovanju.

Transport ranjencev. Dne 27. m. m. so pripeljali v Celovec 276 sedečih in 26 ležečih ranjenih in bolnih vojakov.

Iz deželne norišnice v Celovcu je pobegnil v spodnji obleki dne 2. t. m. bivši trgovec Robert Kühnel.

Ruski ujetniki za poljsko delo. Na občino Grabštanj je došlo vprašanje, če ne bi tamošnji kmetje sprejeli ruske ujetnike in gališke begunce za poljsko delo s sledečimi pogoji: Ob 7. uri zjutraj jim dajo zajutrek, prežgano juho in kruh, ob 9. uri dopoldne čaj s kruhom, ob 11. uri južino in sicer juho, goveje meso (predpisano porcijo), ob štirih popoldne malo južino, in sicer čaj s kruhom, zvečer ob 7. uri večerjo. Hrana za ujetnike je predpisana po dneh v tednu, delavni čas je določen na 12 ur. Nadalje je treba dati ujetnikom spodobna ležišča. Občinski odbor grabštanski je ponudbo kot za kmete nesprejemljivo odklonil.

Iz ruskega ujetništva se je oglasil Jožef Stečnik, p. d. Zudlarjev sin v Apačah. Ujet je bil dne 6. avgusta min. l. v bitki pri Grodeku. Nahaja se z večjim številom vojakov in častnikov III. armad. zboru v mestu A s h a b a d v južnem delu ruske Azije, kaspiške gubernije. Njegovo prvo, sredi novembra pisano pismo, je šele ravnokar došlo. Napravilo je starišem in drugim seveda obilno veselja. Jožef Stečnik piše, da je ondi novembra tako, kot pri nas v majniku.

Sveti večer v ruskem ujetništvu. Uradna »Klag. Ztg.« objavlja z dne 27. m. m. Včeraj v Celovec dospelo in v Moskvi dne 24. decembra oddano pismo nekega ranjenega četovodje domobranskega pešpolka št. 4, ki je v ruskem ujetništvu, opisuje, kako da je dotični vojak preživel sveti večer. Dne 24. decembra, piše, sem žalosten sedel na postelji in premišljeval svojo usodo in sanjnil o svetem večeru. V duhu sem gledal preteklega časa in jih primerjal s sedanjim položajem. Tu se je zgodilo nekaj presenetljivega. Strežnica, Minka po imenu, je prinesla v sobo božično drevesce. Takoj se je začelo delo, in drevesce je bilo okrašeno. Po večerji se je začela slovesnost. Ko so bile sveče nažgane, sta stopila neki duhovnik in neka gospa. Prijazno sta nas pozdravila z »Guten Abend«. Zapele so se dve pesmi, nakar je imel duhovnik nagovor, v katerem je poudarjal kritični čas in nas tolažil z besedami, da nam bo božje Dete prineslo boljše čase. Potem smo bili obdarovani. Jaz sem dobil enajst različnih reči. Tako sem obhajal sveti večer prav lepo, namreč lepo za položaj, v katerega me je spravila moja usoda. Vojnim ujetnikom so dali v nemškem jeziku tiskane izreke svetega pisma in božično pesem »tiha noč, sveta noč«. Pisec sklepa pismo z željo, da bi se kmalu mogel povrniti v svojo lepo domovino.

Nemec hvali slovenske vojake. Vojni poročevalec dunajske »Arbeiter-Zeitung«, Hugo Schulz, poroča iz vojnega časnikarskega stana o svojem obisku pri poveljniku štajerskih polkov, general-majorju Schmidu: »Kamorkoli sem prišel med vojake III. kora, povsod je vladal svež in jak duh alpske nravi in posebnosti. V taboriščih so imeli naši vojaki poleg pušk naslonjene tudi smuče in cepine za led. Mladi častniki se vedejo neprisliljeno, prosto in veselo. Naši štajerci, tako je rekel eden gospodov častnikov, niso vojaki za parado. Če morajo

pred poveljniki defilirati, jim gotovo spodleti, v boju pa so gotovo korenjaki. Ravno taki so tudi Slovenci, kateri so v boju enako vztrajni, kakor vojaki z nemških hribov. Naš kor se, to ste najbrž že slišali, kar splošno imenuje »železni kor«. Časnikar pravi, da mu je dobro znano, za kako ceno so si naši štajerci kupili to ime. Koliko krvi in trpljenja je že stal ta priimek naše junaške polke! Železna vztrajnost naših junakov se je že mnogokrat preizkušala v silni vročini ostrega boja, kakor se preizkuša jeklo v velikih in razbeljenih plavžih. Časnikar opisuje nato mnogoštevilne boje, v katerih so bili v sredini borbe ravno ti naši štajerski polki. N. pr. ob začetku vojske pri mestu Przemyslani (pri Lvovu), kjer se je borilo 40.000 štajercev proti 120.000 Rusom. Sedaj stoji III. kor, kateremu so po večini prideleni naši slovenski polki, v Karpatih, in komaj mine kak dan brez boja in trpljenja, toda moč III. kora je nezlomljena. V srcih naših slovenskih in štajerskih mož je volja za vztrajanje, in sicer danes ravno tako jekleno trda, kakor kdaj poprej.

Znanega poljskega slavista, prof. Baudouina de Courtenay, ki ga je dala ruska vlada zapreti, so nedavno izpustili iz zapora. Krakovska »Nowa Reforma« poroča, da se je profesor Baudouin nedavno že udeležil poljskih konferenc, ki so se vršile v nekem mestu v Rusiji. Učeni profesor je najboljši poznavalec narečja beneških Slovencev in govori in piše odlično tudi slovensko.

Slov. kat. akad. tehn. društvo »Danica« na Dunaju je na svojem zadnjem občnem zboru dne 23. februarja 1915 za 42. tečaj izvolilo sledeči odbor: predsednik: cand. iur. Albin Stele, podpredsednik: stud. med. vet. Vekoslav Rigler, blagajnik: stud. med. Anton Scharwitzl, tajnik: stud. for. Henrik Rejic, I. knjižničar: gdčna. stud. phil. Malka Šimec, II. knjižničar: stud. phil. Blaž Svetelj, gospodar: stud. agr. Josip Rustja, zapisnikar: stud. iur. Engelbert Besednjak, arhivar: stud. med. Josip Berlot.

Razno iz vojne.

Nova razvrstitev ruske armade.

Berolinska »Nationalzeitung« poroča z ruske meje: V merodajnih ruskih krogih v Petrogradu prevladuje mnenje, da bo potrebna vsled zadnjih neuspehov v Bukovini, v Vzhodni Prusiji in na Poljskem, temeljita nova razporeditev ruskih sil. Strateški vzroki bodo prisilili vrhovno rusko armadno vodstvo, da bistveno izpremeni celo fronto in umakne vse svoje čete, razven neznatnega dela, na drugo fronto. V zadnjih mesecih zgrajena druga linija z modernimi, močnimi oporišči Kovno, Grodno, Brešč-Litovski in z velikim močvirnatim ozemljem na jugovzhodnem Poljskem, naj bi odbijala »germansko povodenj«. Iz političnih vzrokov je sicer obžalovati, da bo treba začasno izprazniti Galicijo in Poljsko, toda zahtevne strategije so vedno važnejše od političnih pomislekov. Ruske sile bodo na drugi veliki liniji priklenile kolikor mogoče dosti nemških in avstrijskih čet, medtem pa bodo zbrali zavezniki na zapadu tako močne čete, da bo mogoče nemške linije prebiti brez težave. V vseh gubernijah nabirajo Rusi nove čete. V zadnjih dneh so šli zopet večji transporti izvežbanega moštva na fronto. Vežbanje traja na Ruskem 4—6 tednov. Že pred par dnevi je veliki ruski generalni štab poročal v Petrograd, da pride morda do močnejše koncentracije ruskih čet in skrajšanja dolge bojne linije.

Prihod Rusov v Tarnov.

Krakovska »Nowa Reforma« objavlja obširno poročilo o dogodkih v Tarnovu, ko so udrli vanj Rusi. Dne 11. novembra so zasedli mesto ruski konjeniški oddelki, kojih poveljniki so izpraševali v grozečem tonu prebivalstvo, kam so se obrnile avstrijsko-ogrške čete. Mestnega župana, dr. Tertila, so pozvale, da mora pozdraviti rusko generaliteto pri vходу v mesto pred mestnimi vratmi. Toda dr. Tertil je to odločno odklonil. Medtem so prišle v mesto že ruske čete vseh mogočih vrst; del Rusov je ostal v okolici, drugi del pa je odkorakal proti Dunajcu. V predmestjih in tudi v notranjem delu mesta so Rusi nasilno odpri vse zaprte trgovine in jih opleni. Oddelki, pri katerih

je bilo tudi več poljskih oficirjev in poljskega moštva, so bili jako dobro opremljeni. Čez nekaj časa je prispel general Chmelnicki, rojen Poljak, s svojim štabom v mesto; nastanil se je v poslopju avstro-ogrške banke, dočim so dobili podpoveljniki stanovanja v uradih, občinskih in privatnih poslopih. General Chmelnicki je izjavil županu, da se bo prizanašalo mestu, vendar pa mora ostati prebivalstvo pod vsakim pogojem mirno. Mestna uprava je dobila strog ukaz, da mora most čez reko Bialo, ki so ga avstrijski vojaki pri odhodu iz Tarnova razstrelili, popraviti tekom treh dni in skrbeti za temeljito desinfekciranje vseh bolnišnic in vojašnic. Tekom naslednji dni je prispel v mesto tudi poveljnik, general Radko Dimitrijevič, kateremu se je župan pritožil radi nenavadnega rekviriranja. — Radko Dimitrijevič je izjavil, da bo uvedel preiskavo in kaznoval krivce kar najbolj strogo. Od tega trenutka je imel župan že ponovno priliko, da je posredoval pri vojaških oblastih radi nadlegovanja prebivalstva od strani ruskega vojaštva.

V okolici Tarnova so morali prebivalci trpeti mnogo krivic. Vojaštvo je rekviriralo konje, večkrat, ne da bi jih plačalo. Za krave so plačevali po 1 do 30 rubljev (1 rubelj je 2 K 54 v.), čeravno so bile desetkrat toliko vredne.

Najbolj je pa meščane zanimalo zaplenjenje vseh zalog alkohola.

V Tarnovu je velika Schwanenefeldova tovarna žganja in likerjev.

Po ukazu ruskega poveljstva so vse zaloge izlili na ulice. Ista usoda je zadela tudi druge lastnike alkohola. Alkoholne pijače so zares v potokih tekle po mestnih ulicah in kanalih. Bilo je nekoliko originalnih prizorov. Ruski vojaki in domači ljubitelji alkohola so padali na tla in srkali priljubljeno jim pijačo, ki je ozračje napolnjevala s svojim vonjem. Vojaki so stregli pijačo v steklenice in lonce. Natrkani ruski vojaki so pili bratovščino z domačimi sumljivimi elementi ter se z njimi poljubljali. Tako so jemali slovo od alkohola.

Dvignjena nemška ladja.

Curih, (Kor. urad.) »Neue Züricher Zeitung« poroča iz Tokio: Japonci so dvignili veliko ladjo, katero so Nemci potopili v Čingtavu.

General Pau v Bukareštu.

Bukarešt, 25. februarja. (Kor.) General Pau je bil danes sprejet od kralja in kraljice, potem ga je sprejel ministrski predsednik in slednjič minister za zunanje zadeve.

General Pau v Sofiji.

Sofija, 25. februarja. Za časa svojega kratkega bivanja v Sofiji je obiskal general Pau vojnega ministra. Podpisal se je tudi v kraljevi palači na dotično polo.

Odgovor zaveznikov na nemško blokado.

Pariz, 25. februarja. (Kor.) »Journal« piše: V odgovor na nemške odredbe namepravajo zavezniki izjaviti, da se lahko zapleni vse nemško imetje, pa naj si bo pod katerokoli zastavo in da je vsak za Nemčijo namenjen tovor dober plen. Odrede se najstrožje preiskovalne naredbe.

Francija privolila v izmenjavo težko ranjenih vojnih ujetnikov.

Bern, 25. februarja. (Kor.) Ker je dospelo francosko dovoljenje glede izmenjave težko ranjenih vojnih ujetnikov v zvezno zbornico, sta polkovnik Bohny in vrhovni zdravnik švicarskega »Rdečega križa« takoj odpotovala v Konstanco, da bi se z nemškimi oblastmi pogovorila glede transporta ranjencev in da bi na licu mesta poskrbela nadaljne priprave za transport.

Kako je bil ruski generalništabni oddelek v Radavcu ujet.

»Az Est« prinaša o obkolitvi ruskega generalštabnega oddelka v Radavcu tole poročilo: Rusko poveljništvo je bilo mnenja, da zopet lahko prične z nami boj, če se umakne od Kimpolunga v Radavc. Zato so morale ruske čete dan in noč korakati ter časih celo teči. Izdano je bilo povelje, da razpršeni oddelki ne smejo iskati svojih višjih oddelkov, marveč se morajo zbrati pod Radavcem, kjer se bodo čete zopet zbrale. Značilno za hitrost umikanja je, da so ruske

čete napravile to pot iz Kimpolunga v Radavcu v 36 urah. Ravnotako hitro, vendar popolnoma v redu, pa so sledile naše čete. Tako zelo smo bili Rusom za petami, da niso imeli časa, da bi se v Radavcu formirali. Ko so Rusi dospeli tja, so bili že od treh strani obkoljeni. Med bojem pri Kimpolungu se je nahajal ruski generalni štab v Radavcu in ker je bil mnenja, da mora zasledovanje na tako dolgi progi oslabeti, se mu je zdelo nepotrebno, zapustiti mesto. Šele, ko so naše čete že prihajale v mesto, so mislili na beg. Glavno taborišče pa je bilo že obkoljeno. Poveljujoči general je izvršil samomor, ostale generale in častniški zbor z vsemi uradnimi spisi pa smo ujeli. Ujeti častniki so si odpasali sablje in jih oddali ter molče sledili našim častnikom. Odposlali smo jih v avtomobilih do Gurahumore in od tam z železnico do Dornevatre.

Rusi v ženski obleki.

Dunaj, 28. februarja. (Kor. ur.) Uradno se razglasa: V karakterizacijo ruškega načina bojevanja je omeniti, da so ruski vojaki zadnji čas kot ženske preoblečeni streljali z dobrih razglednih točk na naše čete. Ta način preoblečenja, ki ga dosedaj še niso prakticirali, ki torej rabijo ženska krila, da premotijo nasprotnika, je malo slaven. Sovražnim oddelkom, od katerih bi tako preoblečene vojake ujeli, ta vojna zvijača gotovo ne bo v čast. Seveda homo vsakega vojaka, ki ga bomo dobili v taki preobleki, ustrelili.

Armado vrhovno poveljništvo.

Hranilnica in posojilnica za obč. Šmarjeta v Rožu in Sele s sedežem

v Šmarjeti v Rožu, reg. zadr. z neom. zavezo vabi svoje člane na svoj

redni občni zbor

v nedeljo dne 14. marca 1915 ob 10. uri dopoldne v pisarni zavoda v Šmarjeti v R.

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Odobritev računskega zaključka za l. 1914.
3. Volitev načelstva in nadzorstva.
4. Slučajnosti.

Ako ob določeni uri ne bo zadostno število članov, se bode pol ure pozneje brezpogojno sklepalo.

K obilni udeležbi vabi

načelstvo.

Darovi.

Za pohabljenе vojake

so darovali nadalje: Vlč. g. Anton Žák, komendant na Reberci, zbirko: Jernej Kapus 5 K, Primož Jurjevič, Jan. Huzar, Franc

Tonic po 2 K; Marija Račnik, Baštlanova hiša, Toničeva hiša po 1 K; komendant Anton Žák 10 K, skupaj 24 K; vlč. g. Karol Hraba, župnik v Šmarjeti v Rožu 5; darovanje v cerkvi v Šmarjeti v R. 20 K, skupaj 25 K; vlč. g. Jožef Fric, župnik na Dvoru, ker se radi bolehnosti ni mogel udeležiti pogreba »ljubega škofa Jožefa«, 10 K; župnik Karel Hraba: darovanje v cerkvi v Apačah dne 28. februarja 10 K 20 v, župnik Hraba 1 K 80 v, skupaj 12 K.

IZJAVA.

Izjavljam s tem, da za dolgove, katere moja žena Terezija Kramer napravlja, jaz nisem plačnik.

Simon Kramer,

orodniški kovač in hišni posestnik št. 15 na Ricinji pri Velikovcu.

Hranilnica in posojilnica v Glinjah

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

vabi na

XXVI. redni občni zbor

ki se vrši

v nedeljo, dne 14. marca 1915 ob 3. uri popoldne v dvorani posojilnične hiše na Trati.

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Poročilo o poslovanju.
3. Poročilo o računskem zaključku za l. 1914.
4. Sklepanje radi čistega dobička.
5. Volitev načelstva in računskih pregledovalcev.
6. Razno.

K obilni udeležbi vabi vse zadruženike in prijatelje zadružništva

načelstvo.

Člani odbora se vabijo k odborovi seji, ki se vrši eno uro pred občnim zborom v pisarni.

Absolutno zajamčeno

pristno vino.

Kmetijsko društvo v Vipavi na Kranjskem oddaja vsled priporočila knezoškofijskega ordinariata pristna bela mašna vina, letnik 1913 po 40—45 K, letnik 1914 po 38—42 K, postavljeno kolodvor Ajdovščina. Sortirano vino rizling po 60 K, beli burgundec po 75 K, »Zelen« po 80 K. — Kleti nadzoruje vipavski dekan. — Sprejmejo se zanesljivi zastopniki za razprodajo.

Kmetijsko društvo v Vipavi.

Slovinci, podpirajte „Mir“ z inseriranjem!

Tržne cene v Celovcu

25. februarja 1915 po uradnem razglasu:

Blago	100 kg				80 litrov (biren)	
	od		do		K	v
	K	v	K	v		
Pšenica	Zaprto					
Rž						
Ječmen						
Ajda						
Oves						
Proso						
Pšeno						
Turščica						
Leča						
Fižola, rdeča						
Repica (krompir)						
Deteljno seme						
Seno, sladko	7	80	8	50	—	—
kislo	7	50	8	—	—	—
Slama	6	—	7	—	—	—
Zelnate glave po 100 kos.	—	—	—	—	—	—
Repa, ena vreča	—	—	—	—	—	—

Mleko, 1 liter	—	26	—	28		
Smetana, 1	—	60	1	20		
Maslo (goveje) 1 kg	2	90	3	80		
Sur. maslo (putar), 1	2	80	4	—		
Slanina (špeh), pov. 1	2	80	3	60		
sur. 1	2	70	3	20		
Svinjska mast 1	2	90	3	40		
Jajca, 1 par	—	20	—	—		
Piščeta, 1 par	3	—	3	80		
Race	—	—	—	—		
Kopuni, 1 par	—	—	—	—		
30 cm drva, trda, 1 m ²	3	20	—	—		
30 mehka, 1	3	—	—	—		

Živina	Počrez	100 kilogr.				Prignalo	Prodalo
		živa		zaklana			
		od	do	od	do		
v kronah							
Konji	—	—	—	—	—	—	
Biki	—	—	—	—	—	—	
Voli, pitani	—	—	—	—	—	—	
za vožnjo	—	—	—	—	—	—	
Junci	310	420	—	—	10	7	
Krave	260	440	80	84	46	28	
Telice	200	320	86	—	6	4	
Svinje, pitane	—	—	—	260	270	28	
Praseta, plomena	20	56	—	—	120	80	
Ovce	—	—	—	—	—	—	
Koze	—	—	—	—	—	—	

Pozor! Blago za žalne obleke!

Modne cefire, kanafase, rjuhe, platno, novosti v pomladanskem blagu in druge tkanine, dokler je še kaj zaloge, razpošilja

po starih cenah

Jaroslav Marek, tkalnica in razpošiljalna v Bistrej štev. 39 (Orliške gore), Češko.

Vzorke pošlje zastoj in franko.

Nihče naj ne zamudi ugodne prilike, kdor želi v resnici kaj dobrega, trpežnega in cenega blaga imeti ter naj se vsakdo podviza z naročilom, dokler je še kaj zaloge.

Pošilja se še 40 metrov ostankov cefira, kanafasa, modrotiska itd. za 20 K, prve vrste 40 metrov za 25 K franko.

Knjigoveznica Družbe sv. Mohorja v Celovcu

Delo trpežno in okusno.

Vetrinjsko obmestje (Viktringerring) 26

Cene zmerne.

opremljena z najnovejšimi stroji z električnim nagonom

se priporoča za vsa v stroko spadajoča dela od preproste do najfinejše izpeljave.

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

uraduje vsak dan, izvemši nedelje in praznike, od 10. do 12. ure dopoldne.

Varno naložen denar; najugodnejši kredit za posestnike.